

Halka Açık Alanlar – Paslanmaz Çeliğin Kentsel Çevredeki Uygulamaları

Euro Inox

Euro Inox, Paslanmaz Çelik için Avrupa pazarını geliştirme birliğidir.

Euro Inox'un üyeleri arasında şunlar bulunur:

- Avrupalı paslanmaz çelik üreticileri
- Ulusal paslanmaz çelik geliştirme birlikleri
- Alışım element endüstrilerini geliştirme birlikleri.

Euro Inox'un öncelikli hedefi, paslanmaz çeliklerin eşsiz özelliklerini tanıtmak ve bunların mevcut uygulamalarda ve yeni pazarlarda kullanımını daha ileri götürmektir. Bu amaç doğrultusunda Euro Inox, mimarların, tasarımcıların, uzmanların, üreticilerin ve nihai kullanıcıların malzemeyi daha yakından tanıması için konferanslar ve seminerler organize eder, basılı ve elektronik formatta kılavuzlar yayımlar. Euro Inox ayrıca, teknik ve pazar araştırmalarını destekler.

Bildirim

Euro Inox, burada sunulan bilgilerin teknik açıdan doğru olması için gerekli tüm çabayı göstermiştir. Ancak okuyucunun buradaki bilgilerin sadece genel bilgi amacıyla verildiğini bilmesi gerekir. Euro Inox üyeleri, çalışanları, çevirmen ve danışmanları işbu yayında sunulan bilgilerin kullanımı yüzünden meydana gelebilecek herhangi bir kayıp, hasar veya ziyana bağlı hiçbir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmeyeceklerini özellikle bildirirler.

Tam Üyeler

Acerinox

www.acerinox.com

Aperam

www.aperam.com

Outokumpu

www.outokumpu.com

ThyssenKrupp Acciai Speciali Terni

www.acciaitermi.com

ThyssenKrupp Nirosta

www.nirosta.de

Ortak Üyeler

Acroni

www.acroni.si

British Stainless Steel Association (BSSA)

www.bssa.org.uk

Cedinox

www.cedinox.es

Centro Inox

www.centroinox.it

Informationsstelle Edelstahl Rostfrei

www.edelstahl-rostfrei.de

International Chromium Development Association (ICDA), www.icdachromium.com

International Molybdenum Association (IMOIA)

www.imoa.info

Nickel Institute

www.nickelinstitute.org

Paslanmaz Çelik Derneği (PASDER)

www.turkpasder.com

Polska Unia Dystrybutorów Stali (PUDS)

www.puds.pl

SWISS INOX

www.swissinox.ch

İçindekiler

Halka Açık Alanlar – Paslanmaz Çeliğin Kentsel
Çevredeki Uygulamaları
Birinci Baskı 2011 (Bina Serisi, Cilt 16)
ISBN 978-2-87997-347-0
© Euro Inox 2011

Almanca çevirisi ISBN 978-2-87997-342-5
Çekçe çevirisi ISBN 978-2-87997-337-1
Felemenkçe çevirisi ISBN 978-2-87997-338-8
Fince çevirisi ISBN 978-2-87997-340-1
Fransızca çevirisi ISBN 978-2-87997-341-8
İngilizce çevirisi ISBN 978-2-87997-339-5
İspanyolca çevirisi ISBN 978-2-87997-345-6
İsveççe çevirisi ISBN 978-2-87997-346-3
İtalyanca çevirisi ISBN 978-2-87997-343-2
Polonyaca çevirisi ISBN 978-2-87997-344-9

Yayımcı

Euro Inox
Diamant Building
Bd. A. Reyers 80
1030 Brüksel
Belçika
Tel. +32 2 706 82 67
Faks +32 2 706 82 69
E-posta: info@euro-inox.org
Internet: www.euro-inox.org

Yazar

Martina Helzel, circa drei, Münih, Almanya (konsept,
metin, tasarım)
Dr. Caner Batıgün, Ankara, Türkiye (tercüme)

Giriş	2
Ulaşım ve Hareketlilik	6
Otobüs Durağı, Amorebieta, İspanya	6
Sainte-Catherine Metro İstasyonu, Brüksel,	
Belçika	7
Yürüyen Yaya Yolları, Vitoria-Gasteiz, İspanya	8
Teknik Donanımlar	10
Medya Cephesi, Milan, İtalya	10
Plaza del Torico, Teruel, İspanya	11
Su Pınarı, Milan, İtalya	12
Havalandırma Kuleleri, Londra, İngiltere	13
Bağlantı	14
A8ernA, Koog, Zaanstad, Hollanda	14
Mur Nehrindeki Ada, Graz, Avusturya	16
Bölme	18
Perde, Wattens, Avusturya	18
Polis Merkezi, Viyana, Avusturya	20
‘Cutting Edge’, Sheffield, İngiltere	22
Yenileme	24
Hükümet Meydanı, Bergen op Zoom, Hollanda	24
Spielbudenplatz, Hamburg, Almanya	26
Parklar	28
Parc Diagonal Mar, Barselona, İspanya	28
Parc de la Cigalière, Sérignan, Fransa	30
Yuvarlak Tarhlar, Wolfsburg Kale Parkı, Almanya	32
İlave Kaynaklar	33

Kapak fotoğrafları:
Hanns Joosten (sol üstte); Martina Helzel (sağ üstte, sağ altta);
Cesar San Millan (sol altta); Jordan Manufacturing Ltd. (alt ortada)

Giriş

Evde, iş yerinde veya halka açık alanlarda olsun, çevremizin kalitesi yaşam kalitemizi doğrudan etkilemektedir. Bu sebeple, kısıtlı bütçeye sahip olunan zamanlarda dahi bu alanların tasarımına ve dolayısıyla aynı zamanda şehirlerin ve bölgelerin kendi cazibesini artırmaya yüksek bir öncelik verilmiştir. Caddeler, kent meydanları ve parklar çok çeşitli yaş gruplarındaki, farklı hayat stili, kültür ve inanca sahip insanlar arasındaki sosyal etkileşim için uygun ortamlardır. Bu bakımdan, bunlar karşılaşmak, iletişim ve entegrasyon için önemli mekanlardır.

Deniz aşırı birçok şehrin tersine, Avrupa'daki kentsel merkezler asırlık tarih ve gelenekler tarafından şekillendirilmiştir. Fakat, eski veya yeni olsun bunların hepsi sabit bir değişim prosesine maruzdur. Artıp azalan nüfus, endüstriyel bölgelerin kapanması, artan çevresel etkiler ve sosyal anlaşmazlıklar – bu zorluklar, günümüz ve gelecek için iyi tasarlanmış halka açık mekânların daha geniş değerine gereken ilgiyi gösteren etkin konseptler gerektirmektedir.

Sokak mobilyalarının bir parçası olarak paslanmaz çelikten yapılmış banklar.

Halka açık alanların tasarımı işi, her yerde olan kozmopolit görünümü çoğaltmakla ilgili olmayıp, bunun yerine ilgili özel durum ve ortamın yakın bir analizi temeline dayanmaktadır. Uygulanan bütün yapısal ölçütler, o mekân için açıkça tanımlanmış bir amaca ve özel, çoğunlukla uzun ömürlü bir görsel anlatıma sahip olmalıdır. Böylece, kentsel

Almere limanında, ahşap merdiven küpeştesine sahip paslanmaz çelik trabzanlar su kenarına inen merdivenlere eşlik ediyor. Işıklandırma, trabzanın alt tarafına yerleştirilmiş.

Fotoğraflar: proiek (üstte),
ipv Delft (altta)

Fotoğraflar: SCHWARZ | ARCHITEKTURFOTOGRAFIE (üstte), Muffler Architekten (altta)

manzaranın çeşitliliği ve çekiciliğini arttırmaya yönelik pozitif ve uzun vadeli katkı sağlanmaktadır.

Bir kez doğru konsept bulunduğunda, uygulama başarısı ve uzun vadeli işlevsellik, doğru malzemelerin seçimi ve işe yönelik tasarıma bağlı olmaktadır. Malzeme özellikleri sebebiyle, paslanmaz çelik halka açık mekânlarda son derece iyi bir rol oynamaktadır. Paslanmaz çeliklerin çok sayıda estetik kaliteye sahip olmasının haricinde, seçilmesini destekleyen anahtar özellikler, korozyon direnci, uzun ömürlülük, mükemmel hijyen özellikleri, bakım kolaylığı, yaşam döngüsü maliyetlerinin düşük olması ve hasar ve vandalizme karşı direnç göstermesi şeklinde sıralanabilir.

Rotterdam'daki Grote-kerkplein üzerinde yer alan etkinlikler mekânı 'stadspodium' (şehir sahnesi), uzun süre ihmal edilmiş bu meydana yeni bir canlılık getirmiştir. Yapının kapalı kenarları paslanmaz çelik örgü dokusuyla sonlanmış olup, aynı zamanda şehrin bu kısmı ile kanal arasındaki kesişimi düzgün bir biçimde işaretlemektedir.

İşin Sahibi: Rotary Club Rotterdam North;
Mimarlar: Atelier Kempe Thill, Rotterdam

Duvar ve tavanlardaki parlatılmış paslanmaz çelik saclardan yansıyan renkli ışıklar, bu yaya alt geçidi boyunca yürüme deneyimine tamamiyle yeni bir boyut katmaktadır.

İşin Sahibi: Villingen-Schwenningen Şehri;
Mimarlar: Muffler Architekten, Tuttlingen

Fotoğraflar: Martina Helzel (üstte), SARRAGALA (altta)

Magic Mountain' (Sihirli Dağ), paslanmaz çelikten geniş kayma yüzeyleriyle Barselona'da Parc Diagonal Mar içerisindeki bir oyun alanında çocukların mutluluğunu sürdürmektedir. İşin Sahibi: Diagonal Mar/Hines; Mimarlar: Miralles Tagliabue EMBT

Dış mekân uygulamaları, iklim koşulları, hava kirliliği ve kışın buzlanmayı giderici tuzlama etkilerine maruz kalmaktadır. Belirli çevre koşulları altında paslanmaz çelikler bile korozyona uğrayabilmektedir. Dolayısıyla, doğru malzeme kalitesinin seçilmiş olması önem taşımaktadır. Endüstriyel emisyonların az olduğu kırsal alan veya şehirlerdeki kullanım için, EN 1.4301 ve EN 1.4307 gibi standart östenitik kaliteler

mükemmel bir seçim oldukları hususunda kendilerini ispatlamıştır. Endüstriyel emisyonlardan dolayı daha fazla hava kirliliğine maruz kalan bölgelerde, EN 1.4401, EN 1.4404 ve EN 1.4571 gibi molibden alaşımlı paslanmaz çelikler düşünülebilir. Bununla birlikte, endüstriyel hava kirliliğine maruz kalan veya yüksek sıcaklık ve nemin sorun teşkil ettiği kıyı bölgeler gibi çevre şartlarının agresif olarak sınıflandırıldığı yerlerde, daha yüksek alaşımlı çelikler tavsiye edilmektedir. Yapısal tasarımda da korozyon olasılığından kaçınmak önemlidir. Özellikle, hava etkisine maruz parçalarda, aralıklar içerisinde kir toplanmasını ve korozyon etkisi altında kalmayı önlemek üzere dikişler tamamen kaynaklanmalıdır. Farklı metallerin kullanılması halinde, temas korozyonundan kaçınmak üzere önlemler alınmalıdır.

Dış hatları hassas biçimde çizilmiş taş, cam ve paslanmaz çelik, Avignon'daki bir yer altı otoparkı girişini çevreleyen zarif bir su etkisi canlandırmaktadır. İşin Sahibi: Avignon Şehri; Mimar: D. Fanzutti/STOA

Paslanmaz çelik bileşenler için, sıcak veya soğuk haddeleme ile elde edilen fabrika yüzey sonlamalarından, taşlanmış, fırçalanmış, parlatılmış ve desenlendirilmiş tasarımlara kadar çok sayıda farklı yüzey sonlama türü mevcuttur. Bütün bu sonlamalar, paslanmaz çelik yüzeyinde birkaç atom kalınlığında görünmez bir oksit tabakasına sahiptir. Bilinen ismiyle bu pasif tabaka, hasar gördüğü her zaman havadaki veya su içerisindeki oksijenin etkisi altında tekrar oluşmaktadır. Yani, yüzey kaplaması formundaki gibi ilave bir korozyondan korunma önlemi almaya gerek kalmamaktadır. Paslanmaz çeliklerin yüzey sonlamaları, işlenmesi, temizliği ve diğer metallerle uyumu üzerine hazırlanmış diğer referanslar ekte yer almaktadır. Bu broşürde sunulan fikirler ve çözümlerle halka açık mekânların daha fazla sürdürülebilir gelişimi doğrultusunda katkı sağlanması ve şehirlerimizi nasıl geliştireceğimiz ve bunların içerisinde daha iyi bir yaşam kalitesini nasıl destekleyeceğimiz konuları üzerine bir esin kaynağı sunulması hedeflenmiştir.

İngiltere Blackpool içerisindeki South Shore Promenade'de bulunan bu dubleks paslanmaz çelik (EN 1.4462) heykel, elemanlara karşı yönde rüzgarla dönmektedir
İşin Sahibi: Blackpool Borough Council;
Mimar: Ian McChesney

Seyyar bir kulübe, pazarlarda veya diğer açık hava faaliyetlerinde tek başına veya gruplar halinde kullanılabilir. Kullandığı zaman, paslanmaz çelik kaplanmış hacmi açılarak renkli iç mekân ortaya çıkarılmaktadır.
Tasarım: Brut Deluxe

Fotoğraflar:
www.photo-genics.com/
www.m-tec.uk.com (üstte),
Miguel de Gusman (solda)

Ulaşım ve Hareketlilik

Toplu taşıma ile bağlantılı alt yapı, kentsel görünümün tamamlayıcı bir parçasını teşkil etmektedir. Hareketlilik ihtiyaçlarımıza hizmet için tasarlanmasının yanında sığınma ve korunma imkânı da sunmak zorundadır. Fonksiyonel kriterler, kalite ve uzun ömürlülük öncelikli öneme sahip olmakla beraber, bu yapılar aynı zamanda yerel otoriteler için şehirlerimizin görsel kimliğini güzelleştirmek üzere imkân sunmaktadır.

Otobüs Durağı, Amorebieta, İspanya

İşin sahibi:

Amorebieta Şehir Meclisi

Tasarım:

proiek, Artea

Amorebieta şehrinde otobüs durakları için geliştirilen modüler sistem, bir dizi farklı 'mekânın' meydana getirilmesi amacıyla uygundur. Bilgi panosu gibi tekli modüller, tek başına sokak mobilyalarının bir parçası

olarak kullanılabilir. Otobüs durağının camla kaplanmış arka duvarları ve baskılı buzlu cam tavanı dayanıklı yapıya koruma sağlarken aynı zamanda daha aydınlık ve saydam bir özellik kazandırmaktadır.

Bu sistem, modüler tasarımı sayesinde farklı konumlara farklı gereksinimler için uyarlanabilmektedir.

Fotoğraflar: proiek

Sainte-Catherine Metro İstasyonu, Brüksel, Belçika

İşin sahibi:

STIB/MIVB Brüksel

Mimarlar:

NODE engineering

Yapı mühendisleri:

Ney & Partners, Brüksel

Brüksel'deki Sainte-Catherine metro istasyonunun girişlerindeki masif duvarlar, daha aydınlık ve havadar hissi verebilmek için paslanmaz çelik ile değiştirilmiştir. İki adet 32 m uzunlukta, 3.5 m genişlikte ve 30 mm kalınlıktaki paslanmaz çelik panel (EN 1.4301) yeraltı istasyonuna inen merdiven ve asansörlerin üzerinde bir gölgelik oluşturmak üzere yükseltilmiştir. Bunlar, görünüşte rasgele konumlandırılmış ve açılardırılmış 45 mm çapında direklerle taşınmakta olup, buna rağmen bu narin konstrüksiyonu tam olarak desteklemektedir. Buz giderici tuzun etkileri dahil, bu sütunların maruz kalacağı aşınma ve yıpranmalar sebebiyle daha yüksek alaşımlı bir paslanmaz çelik seçilmiştir – EN 1.4401.

Fotoğraflar: Daylight/Jean-Luc Deru

Bu metro istasyonunun yeni girişinde aydınlık ve saydamlık izlenimi oluşturulmuştur. Dört metre yüksekte, paslanmaz çelik gölgelikler zeminin üzerinde yüzüyor gibi görünmektedir.

Merdivenlerin her iki yanındaki kenarlıklar 12 mm paslanmaz çelikten yapılmış olup, ilave dayanım kazandırmak üzere üstten birbirine yaslanmıştır.

Fotoğraf: Cesar San Millan

Kentsel sokak manzarasında alışılmadık bir görünüm: üzeri cam ve paslanmaz çelikte kaplanmış bir dizi yürüyen yaya yolu, yayaları eski şehrin daha yüksek olan bölümüne kadar taşımaktadır.

İspanya'nın özerk Bask bölgesinin başkenti Vitoria-Gasteiz'in tarihi şehir merkezi bir tepe üzerine kurulmuştur. Sıra evler ve alışveriş sokakları, tepe çevresinde eş merkezli çemberler şeklinde dolanmaktadır. Bununla birlikte, bu çemberler arasındaki yaya yolu bağlantıları yakın zamana kadar ulaşımına pek elverişli değildi. Şimdi, yukarı doğru tepenin üzerindeki Montehermoso sanat merkezine

Yürüyen Yaya Yolları, Vitoria-Gasteiz, İspanya

İşin sahibi:

Vitoria-Gasteiz Şehri

Mimarlar:

Roberto Ercilla, Miguel Ángel Campo,

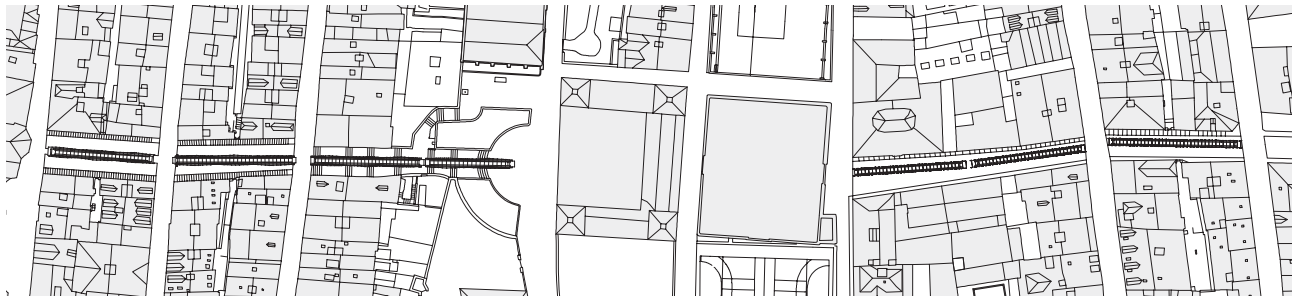
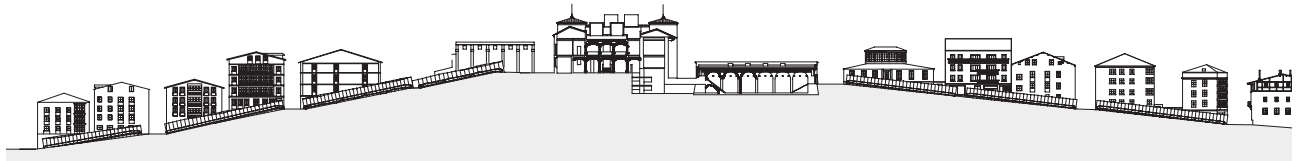
Vitoria-Gasteiz

Yapı mühendisi:

Eduardo Martín, Vitoria-Gasteiz

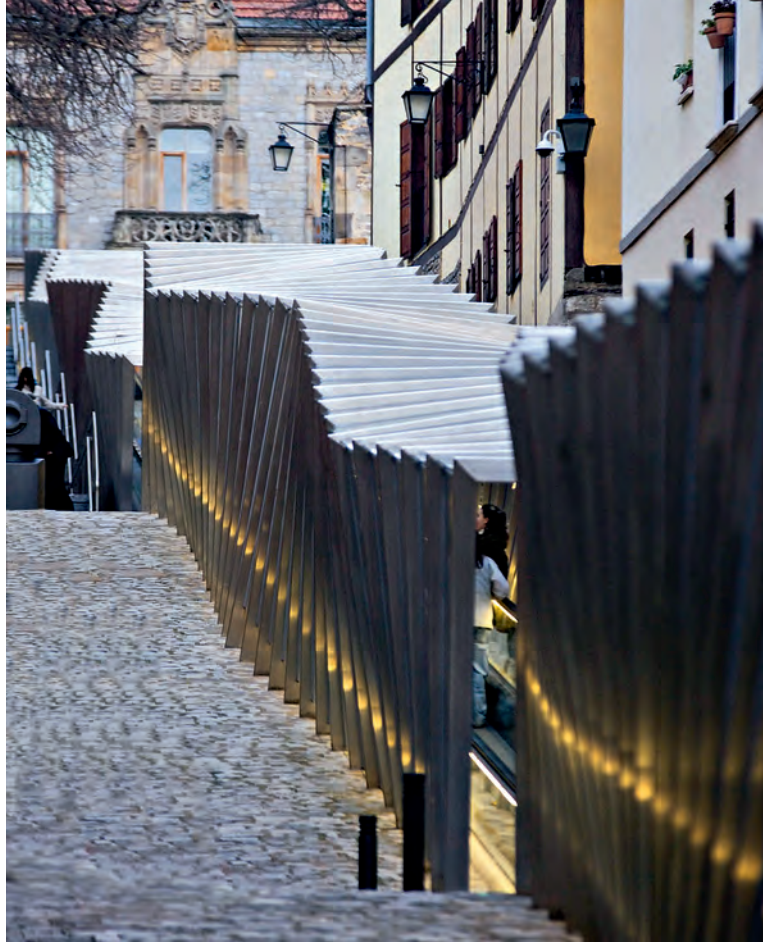
yürüyüş, bir dizi yürüyen yaya yolu sayesinde çok daha kolay hale gelmiştir.

Tepenin bir tarafındaki yürüme yolu dört bölüme, diğer tarafındaki ise üç bölüme ayrılmıştır. Yürüme yolu mekanizmasını ve kullanıcılarını yağmur ve İspanyanın bu yöresinde görülen kar ve buzlanma gibi doğa olaylarına karşı korumak için, tüm uzunluğun üzeri bir siperlik ile kaplanmıştır.

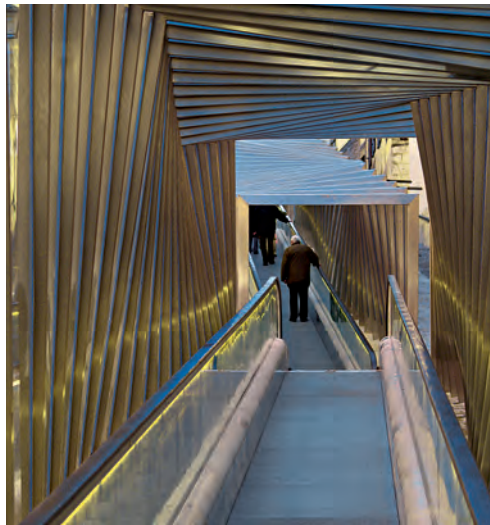

Yerleşim planı - Bölüm, ölçek 1:2000

Dizilmiş haldeki paslanmaz çelik çerçeve elemanları 2.5 m genişlik ve 3 m yükseklikteki lamine emniyet camlarını destekleyerek yürüyüş yolu etrafını çevrelemektedir. Yürüme yolu boyunca üç boyutlu yontulmuş izlenimi vermek üzere çeşitli açılarda yerleştirilen çerçeveler, fonksiyon öncelikli bu tesisi göz alıcı sanatsal bir sisteme dönüştürmüştür. Dikdörtgen kesitli profillerden (50 × 150 mm) imal edilmiş toplamda 207 adet çerçeve elemanının tabanı paslanmaz çelik raylar üzerine farklı açılarda sabitlenmiştir. Bu elemanlar için konuma bağlı olarak iki farklı tür çelik kalitesi kullanılmıştır: Zemine yakın için EN 1.4401 ve daha az maruz bırakılan alanlar için EN 1.4301.

Fotoğraflar: proiek (üstte), Cesar San Millan (altta)

Farklı açılarda yerleştirilmiş paslanmaz çelik çerçeveler, yürüyen yaya yollarına özgün ve dinamik bir görünüm vermektedir.

Parlatılmış yüzeylerden yansıyan ışık, tasarımın ilave kalitesini vurgulamaktadır.

Teknik Donanımlar

Modern aydınlatma teknolojisi ve dijital ortam, enerji tasarruflu ışıklandırmadan hareketli görüntülü dev ekranlara kadar çeşitli yollarla halka açık mekânlara akın etmektedir. Fakat havalandırma bacalarının tasarımında olduğu gibi kentsel altyapı dâhilindeki daha sıradan uygulamalarda da zarif çözümler bulunmaktadır.

Medya Cephesi, Milan, İtalya

İşin sahibi:

Urban Screen, Milan

Tasarım:

ag4 media facade, Köln

Fotoğraflar: GKD/ag4

Bu bina cephesini kaplayan yanar döner yarı şeffaf bir paslanmaz çelik örgü, arka planda sürmekte olan çalışmayı gizlemekte ve çeşitli mesajların yansıtılması için bir ekran oluşturmaktadır.

Milan şehir merkezindeki Piazza del Duomo'da yer alan – Palazzo dell'Arengario – eski belediye binasındaki yenileme çalışması, bu tarihi kent mekânına alışılmadık donanımların yerleştirilmesine dair bir imkân sağlamıştır. Meydana devamlı gelip giden çok sayıdaki yerli halk ve turist göz önünde bulundurularak, emniyet sebepleriyle belediye binası üzerindeki bütün yapı iskelesi kaplanmak zorunda kalmıştır. Gotik katedrale bakan kuzey cephesinin üst kısmına, 3.64 m genişlik ve 16 m üzeri uzunlukta sekiz adet paslanmaz çelik örgü yerleştirilmiştir. Bu paneller içerisine entegre edilen LED'ler, yüzeyi bu tarihi ticaret merkezinde kültürel ve reklama yönelik mesajların yansıtıldığı dev bir hareketli ekrana dönüştürmektedir.

Plaza del Torico, Teruel, İspanya

İşin sahibi:

Sociedad Municipal Urban Teruel

Mimarlar:

Fermín Vázquez, b72o Arquitectos,

Barselona

Işıklandırma tasarımı:

Artec3 Lighting

İspanyadaki küçük Teruel kentinde gösterişli eski kent evleri, alt katlarında sıra sütunlarla birlikte üçgen formundaki çarşığı çizmektedir. Yenilenmiş bina cepheleri üzerindeki dış aydınlatma ve meydanın zeminine yerleşik desenli aydınlatma formundaki akıllı ışıklandırma geceleyin sokak manzarasını güzelleştirmektedir. Zemine yerleşik çok sayıdaki LED ‘çubuk’ parke taşlardan akıp giden yağmur suyunun izleyeceği rotayı göstermektedir. Bazı çubuklar engellerin çevresini dolaşıp diğer tarafta tekrar düzenlenirken, diğerleri meydanın yeniden tasarımının bir parçası

Yaklaşık 1200 adet LED ışık çubuğu, Plaza del Torico'ya yeni bir gece görünümü sunmaktadır.

olarak sergi alanlarına dönüştürülen iki adet ortaçağ yeraltı sarnıcının konumunu tarif etmektedir.

Lamine cam kapaklı 2 mm paslanmaz çelik sacdan (EN 1.4304) yapılmış dış gövde, meydandaki bazalt parke taşlarıyla aynı hizada yerleştirilmiş aydınlatma şeritlerini korumaktadır.

Fotoğraflar: Duccio Malagamba (üstte, sağ altta); Tomás da Silva (sol altta)

Fotoğraflar: Della Cagnoletta S.r.l.

Su Pınarı, Milan, İtalya

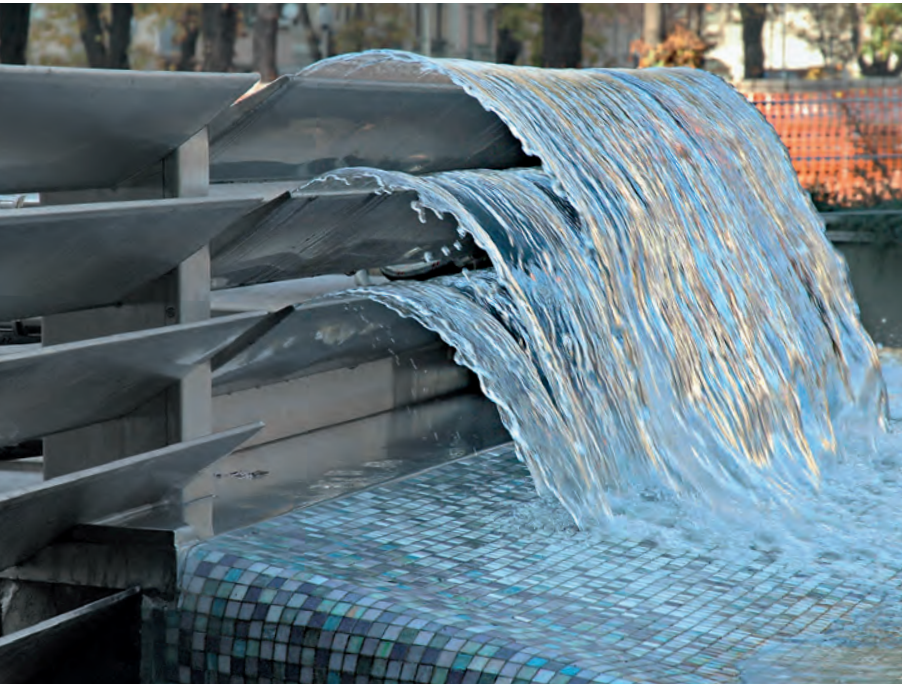
İşin sahibi:

Comune di Milano

Mimar:

Studio Architettura D. Borgoglio Motta,
Milan

Pınarın su içeren panjurları, korkuluğun üçgen kesitlerinin devamı halindedir.

Piazzale Dateo'daki yeni yeraltı otoparkı Milan'ın çevre yollarından birisi üzerindeki bu meydana sadece park etmiş arabalardan kurtarmakla kalmayıp bu alanı belirgin biçimde daha çekici hale getirmiştir. Otoparka giriş, oval bir havalandırma boşluğunun çevresindeki rampa üzerinden gerçekleşmektedir. Bu boşluğu, 2 mm kalınlıkta geniş panjurlar ve dikdörtgen profil dikmelerden meydana gelen bir paslanmaz çelik korkuluk (EN 1.4301) çevrelemektedir.

Korkuluğun hemen yanında, kısmen otoparkın girişini kaplayan bir su havuzu yer almaktadır. Su, panjurların içerisindeki boşluktan çıkarak yükseltilmiş su havuzunun içerisine üç şelale halinde akmaktadır. Yüksek su basıncının meydana getireceği herhangi bir deformasyondan kaçınmak için buradaki sac kalınlığı 2.5 mm olarak belirlenmiştir. Buna ek olarak, suyun düzgün biçimde dağıtılmasını sağlamak üzere gittikçe incelen panjurların içi perfore edilmiş metal kanallar barındırmaktadır.

Havalandırma Kuleleri, Londra, İngiltere

İşin sahibi:

Özel

Sanatçı:

Thomas Heatherwick, Londra

St Paul Katedralinin yakınlarındaki yeni tasarlanmış Paternoster Square’de bulunan bu 11 m yükseklikteki etkileyici heykelin projesi, katlanmış kâğıtlarla yapılan deneylerden ortaya çıkmıştır. Bir sanat çalışması görünümünde olmasına rağmen, bu donanım gerçekte bir yeraltı elektrik trafo merkezinin havalandırma bacası olarak çok pratik bir amaca sahiptir. Kaynaklı ikiz spiral yapı, 8 mm paslanmaz çelikten yapılmış birbirinin aynı 63 adet ikiz-kenar üçgenden meydana gelmiştir. Katlama sebebiyle ilave destekleme gerekli olmamıştır. Dışarı çıkan hava iki baca deliği arasında paylaştırılmakta ve içeri giren hava ise yer seviyesindeki ızgaralardan içeri çekilmektedir. Bu çözüm, konvansiyonel çözümlere kıyasla çok daha küçük alan kaplama avantajına

Kıvrık heykelsi şekil her açıdan farklı görünmektedir.

sahip olmakta, dolayısıyla bu işlek caddede rahatsız edici yer kısıtlamalarının önüne geçmektedir.

Fotoğraflar: Nicole Kinsman

Katlanmış bu yapı üzerindeki ışık ve gölge kontrastları, paslanmaz çeliğin mat, küreciklerle kumlanarak sonlaması ile artmaktadır.

Bağlantı

İşlek yollar, demiryolu hatları ve hatta nehirler birçok kent ve kasaba için aşılmaz engeller teşkil etmektedir. Şehrin farklı parçalarını bağlamanın bir yolu, yaya ve bisikletliler için yaya köprüleri veya yeraltı geçitleriyle erişim sağlamaktır. Çok sıklıkla bu önemli mekânlar hoş olmayan hatta tehditkâr bir havaya sahipken, aslında bunlar aşağıdaki örneklerin gösterdiği gibi gerçek kaliteli ortamlara dönüştürülebilmektedir.

A8ernA, Koog, Zaanstad, Hollanda

İşin sahibi:

Zaanstad Local Authority

Mimarlar:

NL Architects, Amsterdam

Sanatçı:

Marc Ruygrok, Den Oever

Portakal rengi beton zemin ve üzeri paslanmaz çelik kaplanmış sütunlar bu otoyol alt geçidini aydınlık ve çekici bir işlek caddeye dönüştürmüştür.

Koog aan de Zaan, 30 yıldan fazla bir süredir 'bölünmüş' bir şehirdir. 1970'lerde inşa edilen A8 otoyolu şehrin tam kalbinden geçmekte olup, taşıt yolu 7 m yükseklikteki köprü uzantısını destekleyen beton ayaklar üzerinde yükseltilmiştir. Şehrin 17. yüzyıl kilisesi bir tarafta, tarihi belediye binası diğer tarafta

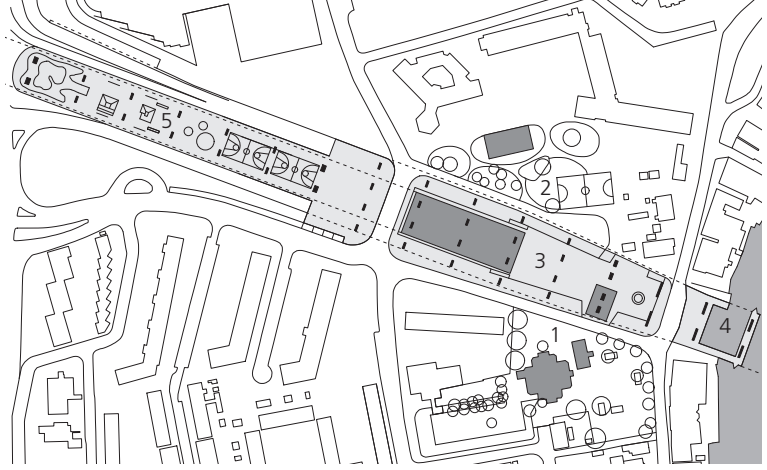
bulunmaktadır. Otoyolun altındaki alan bir nevi sahipsiz toprak niteliğinde olup sadece park etmek için ve hatta genel çöp dökme yeri olarak kullanılmaktaydı. 'A8ernA' adı verilen bir kentsel gelişim projesi, bu alanı kentsel hayat için yeni bir forma dönüştürmüştür.

Süpermarket ve balıkçı dükkânı arasındaki alanı geceleyin arkadan aydınlıtmalı harfler ışıklandırılmaktadır.

Fotoğraflar: Dennis Moet (üstte); Luuk Kramer (altta)

10,000 m² genişlikteki alan artık çeşitli amaçlar için kullanılmaktadır: bir kayma parkı, bir futbol veya basketbol oyun alanı ve hatta Zaan nehri kıyısında küçük bir liman. Otoyolun altında en çok yayanın geçtiği noktada dört ana destek sütun paslanmaz çelik ve ışığın eşlik ettiği sanatsal bir çalışmaya dönüştürülmüştür. Beton sütunları saran kaplama, 2,5 mm kalınlıkta ayna-parlaklığında parlatılmış paslanmaz çelik sacdır (EN 1.4301). Metal içerisinden laser ile kesilmiş harfler, Koog aan de Zaan kentinden ilham alan Arie van den Berg'in bir şiirinin kelimelerini hecelemeaktadır.

Yerleşim planı, ölçek 1: 4000

- 1 Kilise Meydanı
- 2 Park
- 3 Yeraltı geçidi ve dükkânlar
- 4 Mini-marina

- 5 Graffiti duvarı, futbol/basketbol oyun alanı ve kayma parkı bulunan 'Çocuk Alanı'

Fotoğraf: Jeroen Musch

Mur Nehrindeki Ada, Graz, Avusturya

İşin sahibi:

Graz 2003

Tasarım:

Vito Acconci/Acconci Studio, New York

Robert Punkenhofen/Art & Idea, Viyana

Yapı mühendisleri:

Zenkner & Handel, Graz; Büro Dr. Kratzer

Bu 'yüzen ada' formundaki çelik konstrüksiyon, Graz'da Mur Nehri üzerinde olup, şehrin 2003 yılında Avrupa Kültür Şehri görevini almasına istinaden geçici bir yapı olarak inşa edilmiştir. Başlangıçta, bölge yerlileri tarafından kuşkuyla karşılanan 'Mur Nehrindeki ada', artık kent manzarasının iyice yerleşmiş bir parçası olmuştur. Ayrıca, kendisini ikiye bölen nehre – ve nehirden dışarı – doğru bakıldığında, şehre yepyeni bir perspektif kazandırmıştır.

Kısmen açık, kısmen üzeri kapalı olan ada bir kafe, bir çocuk oyun alanı ve güneşlenme terası olarak da kullanılabilen bir amfi tiyatro barındırmaktadır. Farklı bölgeler, içerisi ve dışarı ve farklı fonksiyonlar dikişsizce birbirine birleşmektedir. Uzunluğu 47 m ve genişliği 17 m olan bu yapay platform üzerinde yaklaşık 300 ziyaretçi için alan bulunmaktadır.

Yapının içerisine ve dışarısına doğru iyi bir görünebilirlik sağlayan paslanmaz çelik üçgen ızgara panelleri yüzde 75 açık alana sahiptir.

Fotoğraflar: Martina Helzel

Yapının akan kavisleri, üçgen paneller oluşturmak üzere küresel kesişmelere bağlanan paslanmaz çelik borularla şekillendirilmiştir. Birinci çerçeve, nehir yatağına sabitlenmiş bir temel kazığına bir askı halatı vasıtasıyla bağlı, 171 tonluk yüzen bir platforma kaynaklanmıştır. Adanın modeli üzerindeki testler, yapının farklı nehir debilerinde güvende kalacağını ve hatta su yüksekliğinde meydana gelebilecek beş metreye kadar olan değişimlerle başa çıkabileceğini göstermiştir.

Kafe ve oyun alanında asılı halde bulunan ikincil konstrüksiyon, yalıtımlı camlar, paneller ve perfore saclar gibi alan çevreleyen elemanları desteklemektedir. Açık alanlardaki panel kaplamaları paslanmaz çelik ızgaralardandır. Herbiri düz bir profil çerçeve içerisinde tutulan bu üçgen ızgara paneller, güneş ışığını filtre etmekte ve deniz kabuğu şeklindeki adaya yanar döner bir görüntü vermektedir.

Mur Nehrindeki Ada, seyredilecek harika bir yer olmasının yanında, iki yürüme köprüsü vasıtasıyla nehir üzerinde kullanışlı ilave bir geçiş noktasıdır.

Bölme

Halka açık ve özel mekânlar arasında ve farklı kullanım amacına sahip alanlar arasındaki belirgin bir ayırım, düzen oluşturmakta ve güvenlik hissi vermektedir. Çok çeşitli yüzey dokuları ve proses teknikleri, yapısal tasarım, mimari ve sanat arasındaki sınırları bulanıklaştıracak her türlü çözüm yolunu açmaktadır.

Perde, Wattens, Avusturya

İşin Sahibi:

D. Swarovski & Co., Wattens

Mimarlar:

d e signstudio Regina Dahmen-Ingenhoven,
Düsseldorf

Yapı Mühendisi:

Werner Sobek, Stuttgart

Innsbruck yakınlarındaki Wattens'de bulunan Swarovski fabrikası önündeki alanın tekrar tasarımının bir parçası olarak 250 m uzunluğunda ve 10 m yüksekliğinde bir paslanmaz çelik ağ yerleştirilmiştir. Bu yarı saydam örtü, bu kristal işleme fabrikasının genel merkezini halka açık kentsel alandan perdeyle ayırmaktadır. Bu aynı zamanda fabrika sahasına uyan ışıltılı bir giriş temin etmektedir.

Kavisli bir çelik aşıktan aşağı asılı ağ, tamamı birbiriyle bağlantılı 26 milyondan fazla halkanın meydana getirdiği 4.80 m genişlikteki panellerin sahada sürekli bir perde oluşturmak üzere birleştirilmesiyle ortaya çıkmıştır. Paslanmaz çelik halkalar (EN 1.4404) 12 mm çapında olup, tel çapı sadece 1.1 mm'dir. Yüksek dayanımlı ve korozyona dirençli bir malzeme olarak paslanmaz çelik rügar, buz ve kar bakımından yapısal gereksinimleri yerine getirmekte ve saydamlık ve zariflik adına estetik talepleri karşılamaktadır. Tekstil görünümlü metal örgü üzerine düşen gün ışığı, daima değişen bir resim çizmektedir. Geceleyin, metal perde çok renkli bir ışık donanımı için bir projeksiyon yüzeyine dönüşmektedir. Oturma amaçlı, yaya bölgesini yoldan ayıran bariyer veya paslanmaz çelik geçmelerle çöp kutusu olarak kullanılan alçak

Paslanmaz çelik içerisindeki yazı, meydanın mat-gri beton yüzeyi karşısında kristal gibi parıldamaktadır.

silindirik elemanlar, yolun her iki yanındaki meydanın iki tarafını birleştiren canlılık veren bir özelliktir.

Işık ve gölgenin karşılıklı etkileşimi, meydana özel bir atmosferik kalite vermektedir.

Fotoğraflar: Martina Helzel

Polis Merkezi, Viyana, Avusturya

İşin sahibi:

Wiener Linien, Viyana Şehri

Mimarlar:

Arquitectos ZT KEG, Viyana

Yapı mühendisleri:

Monrath & Tratzber; Fröhlich & Locher

Viyana Karlsplatz’da yoğun trafikli bir kavşakta yer alan yeni polis merkezinin yapımı, yeraltı demiryolu girişi ve Resselpark civarındaki alanın çevresini yeniden yapılandırmak için bir fırsat sunmuştur. Bu meydandan her

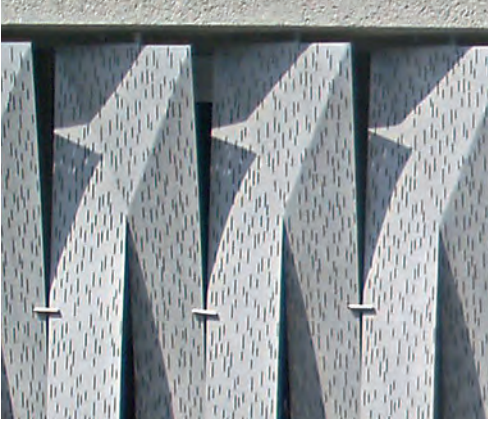
gün 220,000 civarında insan geçmektedir ve zehir tacirlerinin rağbet ettiği bir yerdir. Polis merkezinin alt zemin katındaki paslanmaz çelik kaplama, meydan görmelerini engellemeden memurlar için gerekli güvenliğini sağlamaktadır. Hafifçe kıvrılan bu cephe, meydanın kenarındaki bir çite benzer şekilde yayalara metrodan meydan yönüne doğru izleyecekleri yolu işaretlemektedir.

Cephe, cam küreciklerle kumlanarak sonlanmış 40 cm genişlikte kıvrımlı ve katlanmış 3 mm kalınlıkta saclardan (EN 1.4301) meydana gelmiştir. Bununla beraber, bu paneller daha ziyade dev boyutlu bir genişletilmiş sac şeridi gibi görünmektedir.

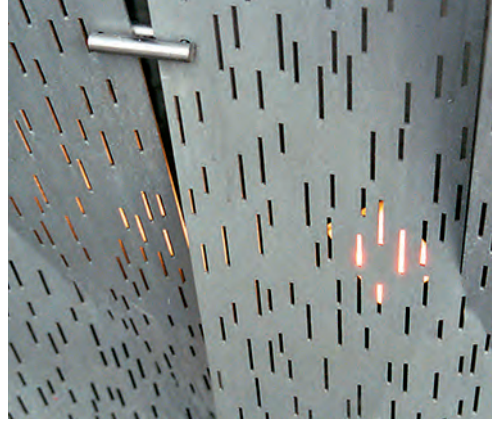
Kavisli cephe, polis merkezini halka açık alandan gizlemekte ve aynı zamanda alımlı bir sınır temin etmektedir.

Fotoğraf: Wolfgang Thaler

Fotoğraflar: Arquitectos (üstte solda); Daniela Steidle (üstte sağda); Wolfgang Thaler (altta)

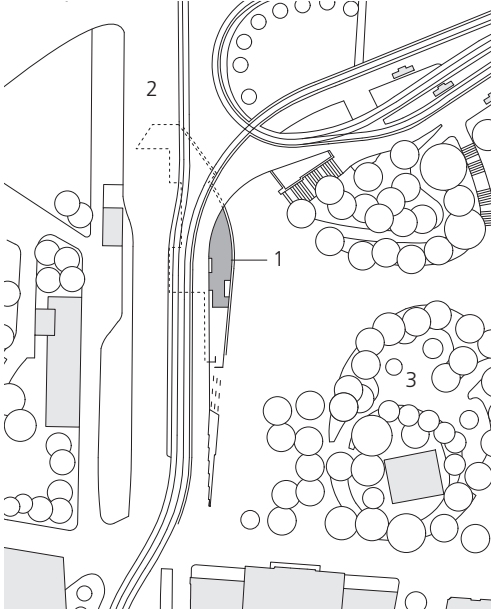

Yarıklı saclar üstten ve alttan sabitlenmiş ve yuvarlak çubuklar yardımıyla yatay olarak bağlanmıştır.

Gün ışığı, memurların tam boy pencerelerinde ışığı bir perde gibi filtreleyen laserle kesilmiş yarıklardan içeri girmektedir. Paslanmaz çelik

elemanlar aynı zamanda kırılmaz ve kurşungeçirmez cam ihtiyacını gereksiz kılarak bir ölçüde mekanik koruma da temin etmektedir.

Paslanmaz çelik şeritlerin aç ve konumları sayesinde, bakış açısına bağlı olarak cephe açık veya kapalı olarak görünmektedir.

Yerleşim planı, ölçek 1:2000

- 1 Polis merkezi
- 2 Karlsplatz
- 3 Resselpark

‘Cutting Edge’, Sheffield, İngiltere

İşin sahibi:

Sheffield Şehir Meclisi

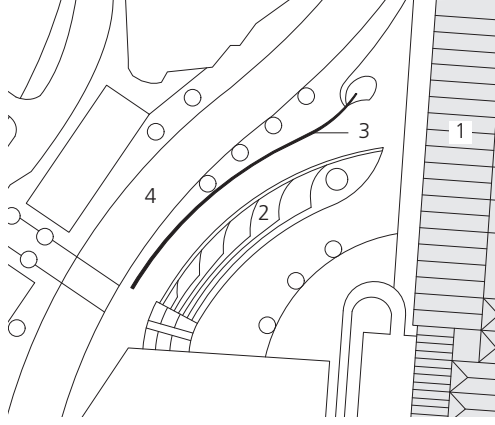
Tasarım:

SI Applied, Sheffield

Yapı mühendisleri:

Price & Myers, Londra

Sheffield tren istasyonunun hemen dışında yolcuları paslanmaz çelikten yapılmış göz alıcı bir tasarım karşılamaktadır. Eskiden burada sadece bir otopark manzarası ve gidiş-geliş otomobil yolu mevcutken, şimdi istasyonu şehre bağlayan çekici bir yaya bölgesi bulunmaktadır. Yeni oluşturulan bu kentsel alanın bir kenarında neredeyse 90 m uzunlukta büyük ölçekli, özgün, ayna-parlaklığında paslanmaz çelik eleman, Avrupanın en uzun heykellerinden birisi ‘Cutting Edge’ yer almaktadır. Büyük bir fiskeyeli havuz alanına canlılık katmaktadır.

Büyük ölçekli, uzun kavisli paslanmaz çelik heykel, yaya bölgesini ve basamaklı havuzu caddeden korumaktadır.

Yerleşim planı, ölçek 1:2000

- 1 İstasyon
- 2 Fiskeyeli havuz
- 3 ‘Cutting Edge’
- 4 Sheaf Street

Heykel, bu eğimli alan üzerinde bir uçta 1 m yükseklikte yuvarlak ağızdan diğer uçta 5.2 m yükseklikte göz şekilli dar aralığa incelmektedir. Bu değişim eğimli bir karakter barındırmakta ve havuzdan taşan su için yatay bir kenar oluşturmaktadır. Aynı zamanda, şekildeki bu değişim Sheffield'in çelik bıçak imalatındaki süregelen geleneğini anımsatmaktadır.

İmalatını ve nakliyesini kolaylaştırmak üzere heykel sekiz bölüme ayrılmıştır. 4 mm paslanmaz çelik sac kaplaması (EN 1.4404) bir destek iskelet üzerine bağlanmıştır. Dar genişleme bağlantıları, ayna parlaklığında sonlanmış veya fırçalanmış yüzeylerin değişen sıcaklıklara maruz kalması halinde burkulmasını engellemektedir.

Heykelin camla kaplanmış uçlarına ve boylu boyunca alt kenarına yerleştirilmiş ışıklandır-

ma, Cutting Edge'i geceleyin aydınlatmaktadır. Gündüz ise, paslanmaz çelik yüzeyinde kentsel çevre ve yürüyen insanlar yansımaktadır.

Her iki uçtaki renkli camlar, heykelin şekline ait simgesel ifadenin altını çizmektedir: Yuvarlak uçtaki mavi, soğuk, işlenmemiş metali; karşı uçtaki kırmızı ise dövülmüş çelik bıçağı temsil etmektedir.

Fotoğraflar:
Jordan Manufacturing Ltd.

Yenilenme

Gelişme yoğunluğunun yüksek olmasına karşın, şehir ve kasabalarımızın çoğunluğu ihmal edilen veya artık hiç kullanılmayan açık alanlara sahiptir. Uygun tasarım ve mekânsal organizasyon ile bunlar insanların dinlenebildiği veya kültürel etkinlikler için bulunduğu çekici şehir içi alanlarına dönüştürülebilir.

Hükümet Meydanı, Bergen op Zoom, Hollanda

İşin sahibi:

Bergen op Zoom Şehir Meclisi

Peyzaj mimarları:

karres en brands, Hilversum

Antwerp'in hemen dışında bulunan ve 16. yüzyılda gelişen ticari bir liman olan Bergen op Zoom'un kentsel yapısı yıllar boyunca mekân ve fonksiyonların heterojen karışımı haline gelmek üzere günümüzde de gördüğümüz birçok değişim geçirmiştir.

Fiskiyeler, istasyon ve Grote Markt'ı birbirine bağlayan önemli bir cadde olan Wouwsestraat'ı meydanın daha sessiz tarafından ayırmaktadır.

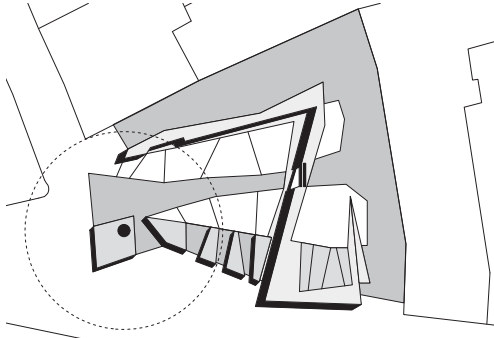
Yeni fiskiyelerin paslanmaz çelik levhalarını eski şehir planları dekore etmektedir. Çelik üzerinden düzensiz aralıklarla su jetleri yükselmekte ve yakından geçenleri şaşırtmaktadır.

Fotoğraflar:
karres en brands

Hükümet Meydanı, nispeten yakın dönemde 1920 yılında halka açık bir meydan olarak inşa edilmiş, bir hastane sahasının parçası, takiben vali konutuna ait mekân ve ardından günümüze kadar bir askeri hastane sahası olarak kullanılmıştır. Bergen op Zoom'un eski merkezinin geliştirilmesi programının bir parçası olarak, bu tarihi fakat önceden albenisi olmayan meydana estetik müdahale uygulanmıştır.

Bölgedeki önceki gelişmelerden ilham almak yerine, tasarım dış cepheler boyunca seviye farkları uygulayarak meydana yeni bir mekânsal yapı getirmektedir. Bu aynı zamanda yaya yollarını çizmektedir. Meydana monte edilen oturma yerleri ve sokak kafeleri için ayrılan alanlar, ihmal edilmiş bu meydanı içerisinden ayrılınmayacak davetkâr bir yere dönüştürmektedir. Bununla birlikte, yakından geçenlerin dikkatini çeken esas özellik yeni fışkiyelerdir: su jetleri, yükseltilmiş paslanmaz çelik levhalardan hızla fırlamaktadır. Levhaların üzerine kazınmış Bergen op Zoom'un eski haritaları, insanlara kentin tarihi boyunca ne kadar değiştiğini hatırlatmaktadır.

Verleşim planı, ölçek 1:1000

*Yeni tasarlanmış meydana-
daki açıklık, fışkiyelere
ait paslanmaz çelik lev-
halar tarafından açıkça
çizilmiştir. Taş kaplamalar
çim alanları bölerek hü-
kümet binasının girişine
yönelen yolu oluşturmak-
tadır.*

*Suyun çehresi ve bir
oturma basamağı önce-
den kullanılmayan bu
alanı içerisinden ayrılın-
mayacak çekici bir yere
dönüştürmektedir.*

Spielbudenplatz, Hamburg, Almanya

İşin sahibi:

Spielbudenplatz Betreibergesellschaft mbH

Mimarlar:

ARGE Spielbude Hamburg Fahrbetrieb –
Lützw 7 Landschaftsarchitekten, Berlin &
Spengler – Wiescholek, Hamburg

Yapı mühendisleri:

CBP, Hamburg

*Sahne yapıları, yanardö-
ner paslanmaz çelik ile
kaplanmış olup gündüz
pek fark edilmemektedir.
Fakat geceleyin içeriden
aydınlanmaktadır.*

St Pauli’de (Hamburg’un ünlü eğlence ve kır-
mızı fener mahallesi) Reeperbahn üzerinde
merkezi bir konumda bulunmasına rağmen
Spielbudenplatz uzun bir süre sadece otopark
olarak kullanılmıştır. Halka açık eğlence
mekânı niteliğindeki bu alanın orijinal fonk-
siyonu bir kamu-özel ortaklığının parçası
olarak iade edilmiştir.

Yeni mekân, geçmişte burada gezginlerce
düzenli biçimde kurulan geleneksel fuar
alanı barakalarını yansıtacak biçimde, raylar
üzerinde hareket edebilen ve 300 m uzun-
luktaki meydanın her iki ucunda yer alan iki
adet sahne içermektedir. Sahneleri hareket
ettirerek farklı tür organizasyonlara uygun
olabilecek çeşitli mekânsal düzenlemeler

*Hareketli sahneler St
Pauli’deki büyük ölçekli
organizasyonlar için
mekânsal esneklik sun-
maktadır.*

oluşturulabilmektedir. Birbirine bitişik konumlandırıldığında, organizasyon alanının sadece bir tarafı açıktır; uzak konumlandırıldıklarında ise platformlar açılarak konserler, pazarlar ve toplantılar için mekân oluşturmaktadır.

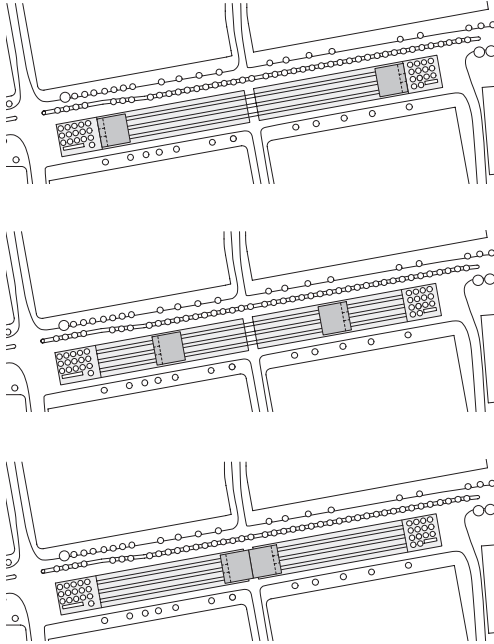
Yan yatmış U şeklindeki iki 16×16 m ve 10 m yükseklikteki çelik kafese ait kaplamalar, büyük ölçekli paslanmaz çelik spiral örgüden (EN 1.4404) yapılmıştır. Arkasındaki güvenlik camı ile birlikte, bu sağlam malzeme hava koşullarına dayanıklı bir tabaka oluşturmakta, sahne arkasını vandalizmden korumakta ve hatta grafitiler sebepli bozulmalara karşı direnç göstermektedir.

Örgü, arkadaki aydınlatma düzeneklerindeki yansımaları dağıtmakta ve yapının içerisinden anlık bir görünüm vermektedir.

Fotoğraflar: GKD/Ralf Buscher

LED modülleri sahneleri bir dizi renkle yıkamakta ve bunları sürekli değişen ışık heykellerine dönüştürmektedir.

Konumlandırma seçenekleri, ölçek 1:4000

Parklar

Kentsel alanlardaki çevre düzenlemesi doğa yanlısı tarzda yapılmış mekânlar, dinlenme adaları ve karşılaşma yerleridir. Paslanmaz çelik burada da yerini edinmiştir: Çevreye hiçbir zararlı madde yaymaz, bakımı kolaydır, dirençli ve uzun ömürlüdür. Doğal çevreyle uyumlu bir biçimde harmanlanmaktadır.

Parc Diagonal Mar, Barselona, İspanya

İşin sahibi:

Diagonal Mar/Hines

Mimarlar:

Miralles Tagliabue EMBT, Barselona

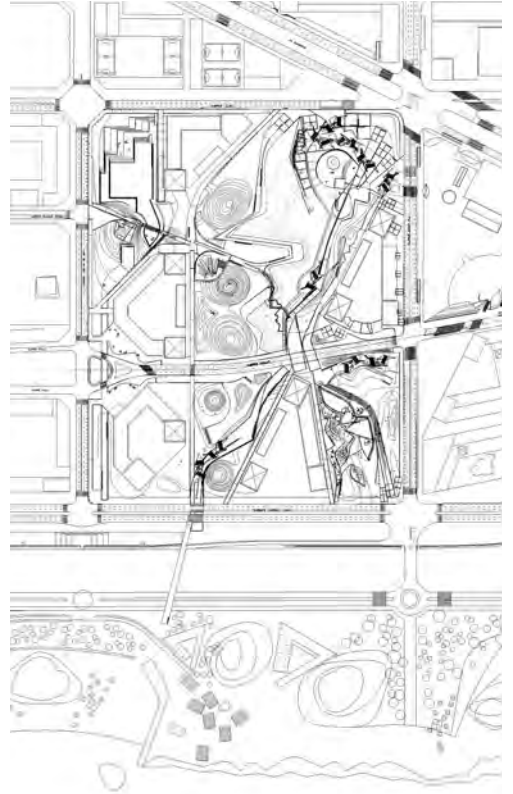
Edaw, Londra

Şehri denizden ayıran kullanılmayan boş bir endüstriyel araziye, bu alan şimdi yerleşim alanlarını sahile bağlayan yepyeni bir parkla övünmektedir.

Barselona’da kıyı bölgesini yeniden canlandırma girişimi ana projelerinden son bir tanesi – 1992’de şehrin ev sahipliğini üstlendiği Olimpik Oyunlar öncesinde başlatılan – ‘Diagonal Mar’dır. Yerleşime ayrılmış bloklar, ofisler, dükkânlar ve yeni kongre merkezi ile bu yeni kentsel gelişimin kalbinde büyük (14 hektar) Parc Diagonal Mar yer almaktadır.

İtalyan çinisi desenleriyle dekore edilmiş dev saksılar, Barselona’nın bölgesel mimari geleneğini hatırlatmaktadır.

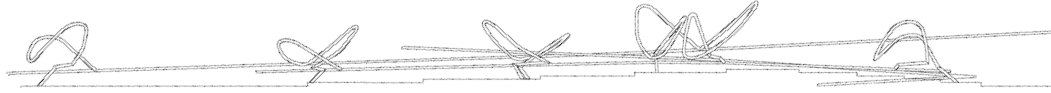
Fotoğraflar:
Martina Helzel

Yerleşim planı, ölçeksiz

Yürüme yolları ve patikalar bir ağacın dalları gibi yayılarak park içerisindeki küçük meydanlar, su yapıları (küçük şelaleler dâhil) ve çocuk bahçeleri gibi çeşitli noktaları birbirine bağlamaktadır. Daha da önemlisi, bu ağ aynı zamanda Barcelona'nın ana yollarından birisi 'Avinguda Diagonal' çevresindeki alandan sahile doğru yaya erişimini sağlamaktadır.

Park çevresine serpiştirilmiş alışılmadık şekilli paslanmaz çelik heykeller, adeta şairane bir anlatım sergilemektedir. Boru şekilli

çelikteki ani kıvrımlar dev çiçeklikler civarında dolaşmakta ve bazıları askıya alınmış halde gölge veren tırmanıcı bitkilere destek iskeleti olarak görev yapmaktadır. Heykellerin su ve sıçrantılara maruz kaldığı yerlerde – teraslanmış havuzlar içerisinde – kullanılan malzeme paslanmaz çeliktir. Su, bu havuzların çevresinde yetiştirilen bitki örtüsünden geçirilip filtre edilerek temiz tutulmaktadır; bu, Parc Diagonal Mar'ın arkasındaki sürdürülebilirlik konsepti parçasını oluşturan birçok eko-sistemin bir tanesidir.

Fotoğraf: Calderería Delgado

Bu kıyı yöresindeki tuzlu deniz havası sebebiyle, kıvrımlı çelik yapılar molibden içeren EN 1.4404 paslanmaz çelik kalitesinden yapılmıştır.

Çizgi ve gridlerin, yatayların ve dikeylerin çeşitliliği ile bu parkın kuralcı geometrik karakteri, alana serpiştirilmiş yetişkin ağaçların varlığı ile gevşemektedir.

Parc de la Cigalière, Sérignan, Fransa

İşin sahibi:

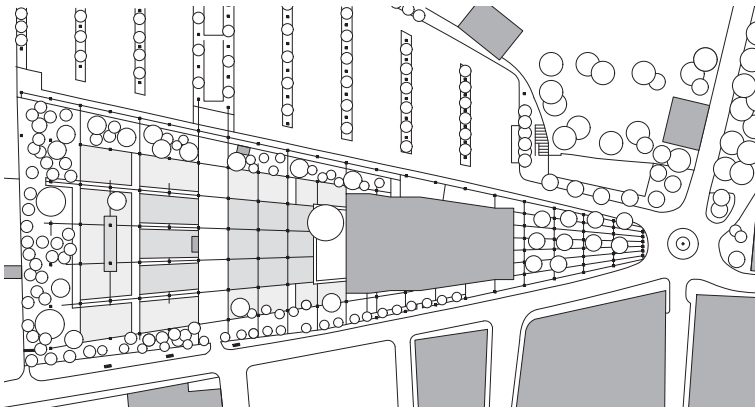
Sérignan Şehri

Mimarlar:

Nathalie and Nicolas Guillot

Sanatçı:

Daniel Buren

Yerleşim planı, ölçek 1:2500

Güney Fransadaki Sérignan şehrinde, eskiden yaşlı bir insana ait olan ev sanat merkezine dönüştürüldüğünde, yanındaki parka da yeni bir hayat verilmiştir. Sırtı şehrin kenarında bir kent meydanına yaslanmış olan yeni kompleks, Orb Nehri ve çevreleyen araziye doğru fan benzeri bir şekilde genişlemektedir.

Parkın yerleşimi, bir yönde park içinden binaya ve öndeki avluya kadar uzanan, diğer yönde mekânı dik açıda bir kenardan diğerine geçen bir çizgi matrisine dayanmaktadır. Kare dikmeler, bu çizgilerin kesişimlerini işaretlemektedir: kent merkezine doğru bunların konumsal yoğunluğu artmakta, fakat parkın içerisine doğru uzak yerlerde aralık çok daha genişlemektedir. Aynı zamanda, sanat merkezinden uzaklaştıkça bu dikmelerin yüksekliği de artmaktadır.

Fotoğraflar: Erick Sallet (üstte); D.B-ADAGP (altta)

Kentin kıyısında, parkın çevredeki alana doğru genişlediği yerde, ışın yayan çizgiler ve paslanmaz çelik dikmelerin arasındaki mesafe daha da genişlemektedir.

Fotoğraflar: D.B-ADAGP (üstte); Erick Salliet (altta)

Yüksekliği en fazla beş metreye ulaşan serbestçe duran dikmeler, genişletilmiş paslanmaz çelikten (EN 1.4404) yapılmıştır. Malzemenin saydamlığı ve örgünün ürettiği moiré etkisi sebebiyle, bu hacimler soyutluk havası-

na sahiptir. Artistik yönünden başka, 146 dikmenin fonksiyonel bir rolü de bulunmaktadır: bunlar geceleyin parkı çeşitli renk dizileriyle aydınlatmaktadır.

Dikmelerin içerisindeki ışıklandırma, malzemenin şeffaflığını vurgulamaktadır.

Gül tarhındaki paslanmaz çelik çiçeklikler akasyalar gibi keskin açıyla yukarı yönlendirilmiştir.

Yuvarlak Tarhlar, Wolfsburg Kale Parkı, Almanya

İşin sahibi:

Wolfsburg Şehri

Peyzaj mimarları:

Topotek 1, Berlin

Yapı mühendisleri:

Leonhardt, Andrä und Partner, Berlin

Wolfsburg Kale’sindeki park, çiçekler, bitkiler ve paslanmaz çeliği yan yana birleştiren üç adet parlak ve ışıldayan yuvarlak çiçek tarhıyla övünmektedir. Sırasıyla güller, ormanlık alan ve çöl bitkileri için ayrılmış olmasıyla bunlar tarihi park düzenlemesine çağdaş bir perspektif enjekte etmektedir.

Gül tarhında, yüksek düzeyde parlatılmış keskin açılı çiçeklikler, çiçeklere ait sayısız yansıma üretmektedir. Çöl tarhının çevresindeki yüksek paslanmaz çelik çember üzerindeki yan pencereler ziyaretçilerin içeri bakmasına izin verirken, ormanlık alan tarhı çevresindeki kıvrımlı duvarlar yeşil eğrelti otları ve yosunların çarpık bir görüntüsünü vermektedir. Paslanmaz çeliğin (EN 1.4301) yansıtıcı yüzeyleri mekânsal sınırları görsel olarak kaldırarak ziyaretçilere sürekli değişen görüntüler sunmaktadır.

Fotoğraflar: Hanns Joosten

Ormanlık alan tarhı (solda) ve çöl tarhındaki (sağda) parlak tavllanmış yüzeyler (2R) bitkiler ve parkın sürekli değişen yansımalarını göstermektedir.

İlave Kaynaklar

Arlt, N. / Burkert, A. / Isecke, B., *Diğer Metalik Malzemelerle Temas Halindeki Paslanmaz Çelikler*, Lüksemburg: Euro Inox, 2010 (Malzemeler ve Kullanımları Serisi, Cilt 10)

Baddoo, N., *Mimaride Uygulanan Paslanmaz Çeliklerin Temizlenmesi*, Lüksemburg: Euro Inox, 2010 (Bina Serisi, Cilt 15)

Baddoo, N., *Erection and Installation of Stainless Steel Components*, Lüksemburg: Euro Inox, 2006 (Bina Serisi, Cilt 10)

Cochrane, D., *Paslanmaz Çelik Yüzeyleri Kılavuzu*, Lüksemburg: Euro Inox, 2007 (Bina Serisi, Cilt 1)

Helzel, M., *Derinlik, Desen ve Doku – Paslanmaz Çelik Yüzeylerdeki Üçüncü Boyut*, Lüksemburg: Euro Inox 2008 (Bina Serisi, Cilt 14)

Houska, C., “Stainless steel’s sustainable advantage in architecture”, *Proceedings of the 6th Stainless Steel Science and Market Conference, 10-13 June 2008, Helsinki*, Stockholm: Jernkontoret 2008, S. 329–334

ISSF (ed.), *Street furniture*,
<http://www.worldstainless.org/About+stainless/What+can/Street/>

ISBN 978-2-87997-347-0